28/01/2021

“Δεκάδες οι φαρέτρες με τα δηλητηριασμένα βέλη”

/ Ορθόδοξες Προβολές

Του Σαράντου Καργάκου

Ὅταν ἔφυγε ἔγραψα: «Σέ κλαίει ὁ λαός!». Σήμερα, μετά ἀπό τήν παρέλευση τόσων ἐτῶν ἀπό τή θανή του εἶμαι ὑποχρεωμένος νά γράψω: «Σέ θέλει ὁ λαός!».

Στό διάστημα τῆς ἐπίγειας ἀπουσίας του «ἔφυγαν κι ἄλλοι πολλοί, μεγάλοι καί τρανοί, πού ἦσαν πασίγνωστοι ἐδῶ κι ἐκεῖ. Ὅλους ὅμως τούς πῆρε τό ποτάμι τῆς Λήθης. Μόνον ὁ Χριστόδουλος ζῆ -ἄσβηστο καντήλι στήν ψυχή τοῦ ἀγνοῦ λαοῦ πού πονεῖ γιά τήν ἔρμη πατρίδα.

Ὅσο ζοῦσε ὁ Χριστόδουλος ὁ λαός εἶχε μιάν ἐλπίδα: εἶχε ἕναν ἡγέτη! Ἦταν γιά τό λαό μας ὅ,τι καί ὁ Χρυσόστομος γιά τόν ἐγκαταλελειμμένο λαό τῆς Σμύρνης. Καί οἱ δύο ὁδηγήθηκαν στό μαρτύριο: ὁ Σμύρνης ἀπό τόν τουρκικό ὄχλο, ὁ Ἀθηνῶν καί Ἑλλήνων πάντων ἀπό τόν δημοσιογραφικό καί χαμηλοπολιτικό ὄχλο.

Ὁ ἕνας πέθανε βασανισμένος, ὁ ἄλλος πέθανε φαρμακωμένος.

Κανείς δέν ἤπιε τόσο φαρμάκι ὅσο ὁ Χριστόδουλος. Γιατί εἶχε Παπαφλέσσειο ἀνάστημα καί ὕψωνε φωνή ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος. Κουβαλοῦσε μέσα του τήν παράδοση τοῦ 1821. Μέ τόν λόγο του ξαναζωντάνευε τ᾽ ἀρματολίκι, τούς καιρούς τῆς παλληκαριᾶς καί τῆς λεβεντιᾶς..

Τόν ἔφαγε ἡ χαμέρπεια καί ἡ κακομοιριά. Ἡ χυδαία κακολογία καί μικρολογία. Ἔπρεπε νά πέσει γιά νά πεισθοῦν οἱ κακόπιστοι πόσο μεγάλος ἦταν!

Δανείζομαι μιά φράση τοῦ Παν. Κανελλόπουλου γιά νά τόν παραστήσω: «Τόν μικρό τόν γνωρίζει κανείς ἀπό τήν ἄνοδό του• τόν μεγάλο ἀπό τήν πτώση του».

Ναί, ὅταν ἔπεσε ὁ Χριστόδουλος, ἦταν σάν νά ἔπεσε ἡ Βασιλική Δρῦς τῆς πατρίδας. Ὁ λαός ἔχασε τόν ἄνθρωπο πού τοῦ προσέφερε ὅραμα, δύναμη, ἀντιστασιακή διάθεση...

Ὁ Χριστόδουλος χτυποῦσε διαρκῶς τήν καμπάνα τοῦ συναγερμοῦ, διότι «ἄκουε τήν βοήν τῶν πλησιαζόντων γεγονότων». Γι᾽ αὐτό εἶχε ἀπέναντί του ὅλους αὐτούς πού ἀπεργάστηκαν τήν σημερινή μας κατάντια. Δυστυχῶς, στήν Ἑλλάδα, ἀντί νά χτυπᾶμε αὐτούς πού βάζουν τήν φωτιά, χτυπᾶμε ἐκείνους πού βαρᾶνε τήν καμπάνα τοῦ συναγερμοῦ.

Δεκάδες οἱ φαρέτρες μέ τά δηλητηριασμένα βέλη πού στρέφονταν ἐναντίον του. Μέ τήν δῆθεν σάτιρα ἀπό τήν τηλοψία, ἀπό τό ραδιόφωνο, ἀπό τό πάλκο καί τόν τύπο, οἱ νάνοι ἀντίπαλοί του, τοῦ ἔκαναν τή ζωή του φαρμάκι.

Κι αὐτός σάν τόν μάρτυρα Χρυσόστομο συγχωροῦσε...

Εἴχαμε στενή φιλία ἀπό παλιά, ἀλλά ποτέ συνεργασία σέ ἐπαγγελματική βάση. Ἡ γνωριμία μας ξεκίνησε ἀπό μιά ἐπιθετική ἐπιστολή πού τοῦ ἔστειλα ἀπό τό ἐρημητήριό μου στόν Πάρνωνα. Ἔσχισε λαγκάδια καί βουνά νά μέ βρεῖ. Ἔκτοτε δεθήκαμε μέ μιά σχέση ἀδελφική.

Δέν θά πῶ ποτέ ὅσα μοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ. Σέ πολλά μέ ἔπειθε. Σ᾽ ἕνα μόνον δέν μέ ἔπειθε: νά εἶμαι συγχωρητικός.

«Εἶμαι Μανιάτης, τοῦ ἔλεγα, καί μέσα στό μανιάτικο φυσικό εἶναι ἡ ἀναίδεια». Ἀναίδεια στ᾽ ἀρχαῖα ἑλληνικά σημαίνει ἄρνηση συγγνώμης.

Κι αὐτός γελοῦσε παταγωδῶς. Γιατί ἤξερε πώς δέν σοβαρολογῶ. Ἁπλῶς ἐρέθιζα τήν διάθεσή του γιά εὐτραπελία.

Ναί, ἦταν ἕνας μεγάλος «μαΐστορας» τοῦ χιοῦμορ. Στά χρόνια του ἡ Ἐκκλησία «ἔλαμπε ἀπό χαμόγελο», μπῆκε τό γέλιο στήν Ἐκκλησία.

Κέρδισε τήν παραπαίουσα νεολαία. «Κι ἐγώ μαζί σας ἀλλά κι ἐσεῖς μαζί μου».

Κι οἱ νέοι θά πήγαιναν μαζί του, ἔστω κι ἄν τούς ὁδηγοῦσε στό Ζάλογγο. Θά ἔπεφταν, ἀλλά θά ἔπεφταν σάν τόν Ἴκαρο ἀπό ψηλά...

Εἶχε Ἰκάρειο πνεῦμα μέσα του ὁ Χριστόδουλος. Πετοῦσε πάνω ἀπό τά εὐτελῆ καί τούς εὐτελεῖς σάν τόν βασιλικό ἀητό. Ἐκάλυπτε τούς πάντες μέ τήν καλλιφωνία του, τήν πολυγνωσία του, τήν πολυγλωσσία του, μέ τό ἱλαρό φῶς τοῦ προσώπου του.

Ἄγρυπνος σάν τόν Ἄργο, μελετοῦσε τά πάντα κι ἦταν ἐνήμερος γιά τά πάντα.
Ἔγραφε ἀκατάπαυστα ἀκόμη κι ὅταν συνομιλοῦσε, ἀκόμη κι ὅταν τηλεφωνοῦσε.

Συχνά τόν μάλωνα: «Πότε ξεκουράζεσαι;». Κι αὐτός μέ τό δροσᾶτο γέλιο του: «Ὅταν δουλεύω...!».

Τοῦ ἄρεσε νά μέ νευριάζει καί νά μέ πιάνει τό «μανιάτικο», ὁπότε οἱ τύποι πήγαιναν περίπατο.
Μέ φώναζε -γιά νά μέ ἐρεθίζει-, Σαράντη. Τοῦ ᾽λεγα, τοῦ ξανάλεγα ὅτι Σαράντο -κι ὄχι Σαράντη- λέμε στή Μάνη. Κι αὐτός ἐπέμενε στό Σαράντη, ἔτσι γιά νά μέ «φουρτουνιάζει». Τοῦ ἄρεσε ἡ «φουρτούνα» μου.

Κάποτε μοῦ εἶπε περιπαικτικά: «Νά δοῦμε πῶς θά περνᾶς στόν Παράδεισο...».

Τόν κοίταξα λοξά καί τοῦ εἶπα εἰρωνικά: «Ἔχω κάνει αἴτηση ὡς ἱστορικός νά πάω στήν Κόλαση. Ἐκεῖ θά βρῶ ὅλους τούς μεγάλους τῆς Ἱστορίας. Κι ἀκόμη θά γλυτώσω κι ἀπό σᾶς τούς δεσποτάδες».

Κι ὁ μεγαλόθυμος Χριστόδουλος μέ ἀποστόμωσε -παρότι Θρᾶξ- μέ τό λακωνικό: «Μήν τό πολυελπίζεις αὐτό!..»..

Ἔτσι, μέ τό χιοῦμορ, τήν ἑτοιμολογία, τήν λεκτική εὐθυβολία, τήν εὐθυφροσύνη καί τήν μεγαλοφροσύνη ἤξερε νά κερδίζει καρδιές.

Βέβαια οἱ μικρόψυχοι τόν φθονοῦσαν. Τόν φθονοῦσαν καί ὅσοι εἶχαν βαλθεῖ νά ξεριζώσουν τή γλῶσσα μας, νά ξεπατώσουν τήν παιδεία μας, νά ξεδοντιάσουν τήν Ἐκκλησία μας, νά σπιλώσουν τήν ἱστορία μας, νά ἀκρωτηριάσουν τήν πατρίδα μας.

Τόν φθονοῦσαν ὅλοι αὐτοί πού προσπάθησαν καί προσπαθοῦν νά μετατρέψουν ἕναν γίγαντα λαό, σέ λαό νάνων. Σέ λαό θάμνων, κατά τό δικό τους ἀνάστημα..

Τοῦ ὀφείλω ἄπειρη εὐγνωμοσύνη γιά ὅσα ἔκανε γιά τήν ἡμετέρα φουκαροσύνη: προλόγισε τό βιβλίο μου «Ἀπό τό Μακεδονικό Ζήτημα στήν Ἐμπλοκή τῶν Σκοπίων», πού βγῆκε τόν Ἰανουάριο τοῦ 1992, προλόγισε -καί μάλιστα σέ Ἀττική διάλεκτο- τήν τρίτομη «Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων Ἀθηνῶν» καί στάθηκε πάντα πατρικά συμβουλευτικός ἀπέναντι στά παιδιά μου..

Ἀφ᾽ ὅτου ἔφυγε, δέν ἔγραψα οὔτε μίλησα ποτέ γι᾽ αὐτόν.

Μόνον μιά φορά, τήν ἡμέρα τῆς κηδείας του εἶπα κάποια λόγια πικρά -ὄχι γι᾽ αὐτόν φυσικά στό Ραδιόφωνο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Σήμερα μιλοῦν ἄλλοι, πού κάποτε τόν εἶχανε πικράνει.

Τώρα νιώθουν τί «τζοβαϊρικό» ἀξετίμητο χάσαμε.

Κι ἄν σήμερα ἀνταποκρίθηκα στό αἴτημα νά χαράξω τίς γραμμές αὐτές, εἶναι γιατί σέ μιά πρόσφατη ἐπίσκεψή μου στό Α΄ Νεκροταφεῖο τῶν Ἀθηνῶν, εἶδα τάφους γυμνούς ἐπιφανῶν, ἐνῶ ὁ τάφος τοῦ Χριστόδουλου ἦταν πνιγμένος στά λουλούδια.

Πῆγα νά κόψω ἕνα γαρύφαλλο κι ἀπό κάτω σ᾽ ἕνα χαρτάκι εἶδα γραμμένη τή φράση:

«Σ᾽ ἀποζητοῦμε, Χριστόδουλε!...».

Το άρθρο του αειμνήστου Σαράντου Καργάκου αναδημοσιεύει ο επίσημος ιστοτόπος της Ιεράς Μητροπόλεως Μεσογαίας και Λαυρεωτικής επ' αφορμή των 13 χρόνων απο την κοίμηση του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου